
Łódź Polesie, st. „Ogród Botaniczny”, gm. Łódź, woj. łódzkie, AZP 66-51/33

Informator Archeologiczny : badania 33, 68-69

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanowisko położone jest na wyniesieniu sandrowym, otoczonym podmokłymi łąkami, w dorzeczu rzeki Niechwaszczy.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 125 m². Odślonięto i wyeksplorowano 7 grobów ciała-palnych zniszczonych wkopami. W pięciu grobach odkryto bruki kamienne – owalne i prostokątne. W dwu pozostałych jamach znajdowało się kilka kamieni, które pierwotnie również mogły tworzyć bruki. Z działalnością obrzędową można łączyć obecność paleniska w grobie nr 1. W pozostałych grobach znaleziono duże ilości węgla drzewnych. Pozyskany materiał ceramiczny jest bardzo rozdrobniony. Barwa fragmentów ceramiki jest jasnobrunatna i brunatna, powierzchnie są gładzone i niekiedy czernione, dominuje domieszka drobnoziarnista. Odkryto tylko jeden przedmiot metalowy – obrączkę zrobioną z podwójnego drutu brązowego. Wykonano badania antropologiczne kości.

Dokumentacja i zabytki znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. VII, s. 173-186.

Badania będą kontynuowane.

ŁÓDŹ POLESIE, st. „Ogród Botaniczny”, gm. Łódź, woj. łódzkie, AZP 66-51/33

- osada kultury lużyckiej z IV/V okresu epoki brązu

Weryfikacyjno-ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w lipcu przez mgr. Pawła Zawilskiego (autor sprawozdania, Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Archeograf. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 190 m².

Od 3 lat na terenie Ogródu Botanicznego trwa budowa sieci wodociągowej. Wobec niepodejmowania wyżej wymienionych prac pod nadzorem archeologicznym zdecydowano się na rozpoczęcie prac weryfikacyjno-ratowniczych we własnym zakresie. W profilach wykopu instalacji wodociągowej dokonano odkrycia szeregu jam i zaciemnień, w których wypełniskach znajdował się materiał zabytkowy. Zdołano sporządzić dokumentację (w skali 1:50) rejestrującą wszystkie obiekty, jakie wystąpiły w profilu wykopu. Zarejestrowano 15 jam, lecz wobec braku współpracy wykonawcy robót budowlanych w pełni wyeksplorowano jedynie 2 obiekty. Jamy charakteryzowały się „sinym” zarysem wynikającym z zalegania na podmokłym, gliniastym podłożu. Z uwagi na duży stopień zniszczenia zarejestrowanych obiektów nie można określić ich pierwotnych funkcji. W jednym przypadku zakładać możemy, że zarejestrowano relikty paleniska z glinianą kopułą. Objęty badaniami wykop budowlany miał 190 m długości. Nie zaobserwowano obecności warstwy kulturowej, a wszystkie wyróżnione jamy zalegały bezpośrednio w warstwie calcowego piasku. Zgromadzono niewielki zbiór ceramiki (84 ułamki). Zdołano zrekonstruować jedną pełną formę naczynia, oraz w dużym stopniu odtworzyć dwie następne. W zbiorze nie wystąpiły ułamki naczyń ornamentowanych. Spotykamy jedynie fragmenty ceramiki o powierzchniach zewnętrznych wygładzonych lub schropowaconych. Mała próbka materiałowa dostarcza niewielkiej ilości fragmentów pochodzących z garnków. Przeważają formy o lekko esowatym profilu oraz ułamki pochodzące z naczyń o zbliżonym do cylindrycznego uformowaniu partii wylewu. Zachowały się duże fragmenty dwóch dużych naczyń o gładkich powierzchniach zewnętrznych. Pierwsze z nich pochodziły z formy dwustożkowatej o ostrym załomie brzuśca. Drugie z naczyń należy do form wazowatych, określanych też w starszej literaturze naczyniami baniastymi. W grupie ułamków pochodzących z obiektów średniej wielkości znajdują się fragmenty naczyń gładzonych o łukowato ukształtowanych wysokich szyjkach. Być może są one częścią dzbanków. Krawędzie mają uformowane płasko, wychylone na zewnątrz.

Ostatnią z wyróżnionych form reprezentuje mała profilowana misa o kołnierzowato uformowanej krawędzi wyraźnie wyodrębnionej z partii brzuśca i płasko ściętym na zewnątrz wylewie. Pra-

ce instalacyjno-budowlane na obszarze „Ogrodu Botanicznego” zaplanowane są na kolejne 2 lata, w związku z czym należy kontynuować badania ratownicze.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”.
Badania będą kontynuowane.

Mierzyn, st. 30 (stanowisko w granicach administracyjnych Szczecina), woj. zachodniopomorskie, AZP 30-05/45 – patrz: wczesne średniowiecze

Mikulice, st. 4, gm. Kańczuga, woj. podkarpackie, AZP 104-80/132 – patrz: wczesne średniowiecze

NIENADOWA, st. 3, gm. Dubiecko, woj. podkarpackie, AZP 108-80/38

- osada grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej

Wyprzedzające badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 10 do 15 września przez Beatę Rokitowską (autorka sprawozdania, Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Przemyślu). Finansował Zakład Telekomunikacji S.A. w Przemyślu. Przebadano powierzchnię 80 m².

Stanowisko zostało zlokalizowane w czasie badań M. Parczewskiego w ramach AZP w 1986 roku.

Podczas ratowniczych badań wyprzedzających znaleziono 23 fragmenty ceramiki prahistorycznej, z których jedna nie została określona; pozostałe pochodzą z grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej i odkryto je w centralnej części stanowiska.

Nie uchwycono obiektów o charakterze archeologicznym na badanym odcinku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w urzędzie WKZ w Przemyślu.

Badania nie będą kontynuowane.

NIENADOWA, st. 4, gm. Dubiecko, woj. podkarpackie, AZP 108-80/39

- osada z okresu neolitu?
- osada grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej

Wyprzedzające badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 6 do 18 września przez Beatę Rokitowską (autorka sprawozdania, Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Przemyślu). Finansował Zakład Telekomunikacji S.A. w Przemyślu. Przebadano powierzchnię 236 m².

W 1986 roku w ramach badań AZP (M. Parczewski) odkryto stanowisko osadnicze, z którego zebrano 22 fragmenty naczyń z epoki brązu (grupa tarnobrzeska) oraz jeden zabytek z radiolarytu (epoka kamienia – epoka brązu).

W czasie badań ratowniczych w 1999 r. uchwycono w pasie badanego stanowiska cztery obiekty, z których trzy zawierały materiał archeologiczny: ceramikę oraz drobne fragmenty węgla i polepy. Obiekty znajdujące się w południowo-zachodniej części badanego odcinka były znacznie większe od obiektów z jego północno-wschodniej części i różniły się kształtem, wielkością oraz rodzajem wypełnienia; największy miał wymiary 220 x 198 cm, z niego także pochodzi największa ilość materiału archeologicznego. Wydaje się, że zbadane obiekty miały charakter zespołu osadniczego (trzy jamy i dołek posłupowy?). Znaleziono także około 200 fragmentów ceramiki (grupa tarnobrzeska, neolit – kilka fragmentów, 1 fragment nieokreślony) oraz narzędzie krzemienne (na wiórze).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w urzędzie WKZ w Przemyślu.

Badania nie będą kontynuowane.